

SPRÁVA MESTSKEJ ZELENÉ V KOŠICIACH,

príspevková organizácia mesta, Rastislavova 79, 040 01 Košice

SUDOP KOŠICE a.s., Žriedlová 1	
Došlo dňa: 30 -03- 2023	
Stredisko: 37	
Ev. číslo: 0634	Vybavuje: KV

SUDOP Košice a.s.

Žriedlová 1

040 01

Košice

Váš list číslo / zo dňa

0284/2015/31

Naše číslo

2023/001795-25/proj.

Vybavuje/linka

Ing. Fodor / 055 7263 431

Košice

23.03.2023

Vec: Stanovisko k stavbe „KE, Modernizácia električkových tretí MET v meste Košice, 2. etapa - UČS 16, UČS 17, UČS 18, UČS 19a, UČS 19b, UČS 20, UČS 21 “ pre potreby stavebného konania

Dňa 08.02.2023 bola Správe mestskej zelene v Košiciach (ďalej SMSZ) doručená Vaša žiadosť o vydanie stanoviska pre potreby stavebného konania k stavbe: „KE, Modernizácia električkových tretí MET v meste Košice, 2. etapa“. Po telefonicknej dohode o predĺžení lehoty k vydaniu stanoviska z dôvodu značného rozsahu dokumentácie, a po preštudovaní zaslaných podkladov Vám zasielame nasledovné stanovisko:

SMSZ vyžaduje na parcelách ktoré spravuje (zmluvne zverené, alebo spravované v zmysle zriaďovacej listiny) dodržiavanie zásad ochrany drevín pri stavebnej činnosti podľa „STN 83 7010 „Ochrana prírody, Ošetrovanie, udržiavanie a ochrana stromovej vegetácie“ a arboristický štandard: „Ochrana drevín pri stavebnej činnosti (SPU v Nitre 10.2018, ISBN 978-80-552-1896-0)“ počas realizácie aj pri projektovaní vyšších stupňov PD. V zmysle týchto zásad je nevyhnutné rešpektovať najmä ochranné pásmo stromov (chránený koreňový priestor), podľa ktorých je:

„2.3 Chránený koreňový priestor stromov na voľnej ploche

2.3.1 Chránený koreňový priestor stromu predstavuje kruhová plocha s polomerom rovnajúcim sa štvornásobku obvodu kmeňa vo výške 1,3 m nad povrchom, najmenej však 2,5 m (Obrázok 1).

2.3.2 Pre všetky stromy s obvodom kmeňa menším ako 625 mm, alebo s priemerom do 198 mm je chránený koreňový priestor vymedzený ako kruhová plocha s polomerom 2,5 m.

3.2 Všeobecné ochranné opatrenia v chránenom koreňovom priestore

3.2.0.1 Akákoľvek činnosť v chránenom koreňovom priestore, vrátane ukladania materiálov, umiestnenia zariadení, vjazdu, státia a trasovania stavebných mechanizmov, výkopovej činnosti, navážky a podobne je zakázaná.“

Pri nedodržaní vyššie uvedených zásad ochrany drevín pri stavebnej činnosti môže s vysokou pravdepodobnosťou dôjsť k trvalému poškodeniu drevín, hlavne stromov a ich podzemných aj nadzemných častí (korene, kmene). Došlo by k zníženiu perspektívy postihnutých stromov resp. k ich odumretiu. Poškodenie koreňového systému drevín sa môže prejaviť na drevinách s odstupom 2-5 a viacej rokov, môže mať za následok postupné odumretie koruny, s čím je spojená aj zvýšená intenzita zásahov na zabezpečenie elementárnej prevádzkovej bezpečnosti drevín, zvýšené riziko potencionálneho náhleho zlyhania dreviny a možné odumretie dreviny. Poškodenie a ničenie drevín definuje Vyhláška Ministerstva životného prostredia SR č. 170/2021 Z. z. ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny, § 22 ods. 2 - „Poškodzovanie drevín je každé konanie, ktoré môže bezprostredne alebo následne podstatne alebo trvalo znížiť ekologické alebo estetické funkcie drevín“ a ods. 3 - „Ničenie drevín je každé konanie, ktorého dôsledkom môže byť bezprostredné alebo následné odumretie drevín alebo odstránenie drevín“.

SMSZ má nasledovné pripomienky k zaslanej dokumentácii:

- Kolízia navrhovaných trakčných stožiarov a navrhovaných zariadení technickej infraštruktúry s existujúcimi drevinami z hľadiska ich budúcej údržby a zabezpečenia ich prevádzkovej bezpečnosti (ďalej údržba drevín), a/alebo pravdepodobnosti ich poškodenia pri stavebnej činnosti (ďalej poškodenie drevín):

Telefón :

055/ 72 63 403

055/ 72 63 404

Riaditeľ :

055/ 72 63 401

055/ 62 57 220

Bankové spojenie :

Prima banka Slovensko a.s.

SK 60 5600 0000 0004 4386 8001

SK 42 5600 0000 0004 4386 9004

IČO: 17078202

DIČ: 2021157556

www.smsz.sk

smsz@smsz.sk

- **UČS 16 (Alejová):** 22/E6 – stožiar presunúť na polovicu vzdialenosti medzi stromami resp. na pôvodné miesto – **údržba drevín**, 28/E6 – stožiar presunúť na pôvodné miesto (smerom k odbočke na Penzión Alejová) – **údržba drevín**, 29/E6 a 30/E6 – stožiare presunúť na polovicu vzdialenosti medzi stromami (juhovýchodne) – **údržba**, 32/E6 – stožiar presunúť na polovicu vzdialenosti medzi stromami (juhovýchodne) – **údržba drevín**, 55/E6 – stožiar presunúť na polovicu vzdialenosti medzi stromami (severne) – **údržba drevín**, 3/E13 – presunúť 3m smerom k pôvodnému stožiaru (juhovýchodne) – **údržba drevín**.
- **UČS 17 (Slanecká):** predmetná ucelená časť stavby navrhuje umiestnenie konzolových trakčných stožiarov avšak nie v celom úseku. Trakčné stožiare č. 24/K5, 22/K5, 10/K5, 6/K5, 2/K5, 4/K3, 6/K3, 8/K3, 10/K3, 28/K3, 34/K3, 36/K3, 38/K3, 42/K3, 20/K2, 22/K2, 24/K2, 26/K2, 30/K2, 32/K2, 39/K2, 41/K2, 43/K2, 45/K2, 46/K2, 48/K2, 50/K2, 2/K1/K2 – je v záujme ochrany stromov pred poškodením pri stavebnej činnosti **nevyhnutné zmeniť** na konzolové trakčné stožiare umiestnené na západnej strane električkovej trate. Pri trakčných stožiaroch č. 20/K5, 4/K5, 12/K3, 14/K3, 16/K3, 18/K3, 26/K3, 32/K3, 40/K3, 44/K3, 2/K2/K3, 4/K2, 6/K2, 8/K2, 10/K2, 14/K2, 34/K2, 36/K2, 8/K1, 10/K1, 12/K1, 14/K1, 16/K1 – je v záujme ochrany stromov pred poškodením pri stavebnej činnosti **potrebné zvážiť** zmenu na konzolové trakčné stožiare umiestnené na západnej strane električkovej trate.
- **UČS 19 (Južná trieda):** 61/B2 – stožiar presunúť k ceste na úroveň 63/B2 – **údržba a poškodenie drevín**, 56/B2 – stožiar presunúť na polovicu vzdialenosti medzi stromami a k ceste – **údržba a poškodenie drevín**, 54/B2 – stožiar presunúť 4m južne resp. na polovicu vzdialenosti medzi stromami a k ceste – **poškodenie drevín**, 51/B2 – stožiar presunúť 4m južne – **údržba drevín**, 52/B2 – stožiar presunúť 3m severne – **poškodenie drevín**, 46/B2 – stožiar presunúť na polovicu vzdialenosti medzi stromami (južne) – **údržba drevín**, 45/B2 – stožiar presunúť 6m južne na pôvodné miesto a zároveň presunúť aj výkop šachty riadeného pretláčania Š19b.209 (19b0751) a celý jeho priebeh 6m južne – **poškodenie drevín**, 44/B2 – stožiar presunúť južne 4,5m od pôvodného stožiara – **údržba a poškodenie drevín**, 43/B2 – stožiar presunúť 7,5 južne na tretinu vzdialenosti medzi pôvodnými stožiarmi – **údržba a poškodenie drevín**, 42/B2 – stožiar presunúť bližšie k ceste – **údržba drevín**, 41/B2 – stožiar presunúť bližšie k ceste a na polovicu vzdialenosti medzi stromami – **údržba a poškodenie drevín**, 39/B2 – stožiar presunúť bližšie k ceste – **údržba drevín**, 38/B2 – stožiar presunúť 2m severne – **údržba drevín**, 37/B2 – stožiar presunúť bližšie k ceste – **údržba**, 36/B2 – stožiar presunúť 2,5m južne – **údržba a poškodenie drevín**, 28/B2 – stožiar presunúť severne na polovicu vzdialenosti medzi stromami – **údržba drevín**, 25/B2 – stožiar presunúť severne 3,5m – **údržba drevín**, 24/B2 – stožiar presunúť severne 2,5m – **údržba drevín**, 9/B2 – v okolí navrhovaného stožiara je navrhované riadené pretláčanie (káblvod okolo podchodu), ktoré zasahuje do ochranného pásma existujúcich stromov, je potrebné ho presunúť mimo ochranné pásmo stromov a realizovať v hĺbke min. 1,2 m – **poškodenie drevín**, 10/B2 – južne od navrhovaného stožiara je navrhované riadené pretláčanie (káblvod okolo podchodu), ktoré zasahuje do ochranného pásma existujúcich stromov – je vedené priamo pod stromom (topoľ), je potrebné ho presunúť mimo ochranné pásmo stromov (polovica vzdialenosti medzi stromami) a realizovať v hĺbke min. 1,2 m – **poškodenie drevín**, Š19b.44 – výkop šachty riadeného pretláčania je navrhnutá k päte existujúceho stromu, je potrebné šachtu presunúť 9m južne na polovicu vzdialenosti medzi stromami (pagaštan/čerešňa) a vysunúť čo najbližšie k ceste – **poškodenie drevín**, 7/B2 a 8/B2 – stožiare presunúť 3m južne zároveň presunúť aj Š19b.291 – šachtu riadeného pretláčania – **údržba a poškodenie drevín**, 6/B2 – stožiar presunúť 4m severne a presunúť aj technické prvky (Radič CDS 19B2106, ORS 196) mimo ochranné pásmo stromu (2,5m) – **údržba a poškodenie drevín**, 4/B2 a 3/B2 – stožiare presunúť k ceste – **údržba drevín**, 1/B2/B3 a 2/B2/B3 – stožiare presunúť severne na polovicu vzdialenosti medzi stromami a posunúť k ceste – **údržba drevín**, 78/B3 – stožiar presunúť 3,5m južne na pôvodné miesto – **údržba drevín**, 76/B3 – stožiar presunúť na pôvodné miesto 4,5m severne – **údržba a poškodenie drevín**, Š19b.53 – šachtu riadeného pretláčania presunúť 5m severne – **poškodenie drevín**, Š19b.239 – šachtu riadeného pretláčania presunúť 5m južne – **poškodenie drevín**, 66/B3 – stožiar presunúť 4m severne – **poškodenie drevín**, 64/B3 – stožiar presunúť južne na polovicu vzdialenosti medzi stromami – **poškodenie drevín**, 48/B3 – stožiar presunúť 3m severne a k ceste na úroveň pôvodného stožiara – **údržba drevín**, 30/B3 a 29/B3 – stožiare presunúť 5m južne – **údržba a poškodenie drevín**, Š19b.83 – šachtu riadeného pretláčania presunúť k stožiaru 24/B3 – **poškodenie drevín**, 13/B3 – stožiar presunúť 4m južne na polovicu vzdialenosti medzi stromami – **údržba a poškodenie drevín**, 11/B3 – stožiar presunúť 3m severne na polovicu vzdialenosti medzi stromami – **údržba a poškodenie drevín**, 9/B3 – stožiar presunúť 3,5m severne – **údržba a poškodenie drevín**, 5/B3 – stožiar posunúť 4m severne, nová výsadba z roku 2022 – **údržba a poškodenie drevín**, 1/B3/B4 a 2/B3/B4 – stožiare presunúť 2,5m severne –

poškodenie drevín, 4/B4 – stožiar presunúť 4,5m severne – údržba drevín, 21/B4 – stožiar presunúť k ceste na úroveň pôvodného stožiaru – údržba a poškodenie drevín, 23/B4 – stožiar presunúť 2m severne a k ceste na úroveň pôvodného stožiaru – údržba a poškodenie drevín, 43/B4 a 44/B4 – stožiare presunúť 3,5m južne – údržba a poškodenie, 45/B4 a 47/B4 – úsek riadeného pretláčania medzi stožiarmi presunúť mimo ochranné pásmo stromu – poškodenie drevín, 47/B4 – stožiar presunúť 3m južne a bližšie k ceste – údržba a poškodenie drevín, 49/B4 – stožiar presunúť bližšie k ceste – poškodenie drevín.

- **UČS 20 (Osloboditeľov):** Š20.51 – šachtu riadeného pretláčania pri stožiar č.32 je potrebné presunúť bližšie k ceste mimo porast krov – poškodenie drevín, 85 – stožiar presunúť bližšie k ceste na úroveň pôvodných stožiarov – údržba drevín, 87 a 89 – stožiare presunúť bližšie k ceste na pôvodnú úroveň stožiarov – údržba drevín, Š20.31 – šachtu riadeného pretláčania posunúť bližšie k ceste na úroveň pôvodných stožiarov – poškodenie drevín.

- Navrhované spevnené plochy zasahujúce do existujúcich plôch zelene (prístupy k prechodom pre chodcov, dláždené plochy / nástupištia náhradných autobusových spojov pri výlukách električiek):

- **UČS 19 (Južná trieda):**

- rozšírenie existujúceho chodníka pri zastávke Astória na západnej strane (napojenie na prechod pre chodcov) je neprimerane blízko (1,5m) k existujúcemu stromu (čerešňa) – navrhované rozšírenie je potrebné upraviť tak aby bola spevnená plocha 2,5m od predmetného stromu.
- dláždená plocha (nástupište pri výlukách) pri zastávke Astória na východnej strane je navrhovaná neprimerane blízko (0,5m) k existujúcemu stromu (borovica), zároveň zasahuje do porastu krov – navrhovanú dláždenú plochu je potrebné upraviť tak aby sa zachovala vzdialenosť od kmeňa predmetného stromu (borovica), a všetkých ostatných stromov, min. 2,5m, prípadne dláždenú plochu premiestniť na vhodnejšie miesto.
- rozšírenie existujúceho chodníka pri prechode pre chodcov (parčík J. Psotku/trhovisko – Južná trieda – Košťova) je neprimerane blízko (1,7m) k existujúcemu stromu (čerešňa) – navrhované rozšírenie je potrebné upraviť tak aby bola spevnená plocha 2,5m od predmetného stromu resp. rozšíriť na opačnú stranu (severne) a existujúci živý plot presadiť.
- navrhovaný prístupový chodník premiestneného prechodu pre chodcov pri zastávke Stará nemocnica priamo zasahuje do existujúceho stromu (dub) na západnej strane a východnej strane je navrhovaný prístupový chodník neprimerane blízko (1m) k existujúcemu stromu (čerešňa) – navrhované premiestnenie prechodu pre chodcov je potrebné vyriešiť tak, aby boli prístupové chodníky min. 2,5m od kmeňov stromov.
- dláždené plochy (nástupištia pri výlukách) pri zastávke Stará nemocnica sú na oboch stranách umiestnené neprimerane blízko (0,6m – 1,7m) k existujúcim stromom (duby, pagaštany) – predmetné dláždené plochy (nástupištia pri výlukách) je potrebné upraviť tak, aby sa zachovali vzdialenosti od kmeňov stromov min. 2,5m, prípadne dláždené plochy premiestniť na vhodnejšie miesto.
- navrhovaný prístupový chodník prechodu pre chodcov pri zastávke Holubyho je na východnej strane neprimerane blízko (0,5m) k existujúcemu stromu (čerešňa) – chodník je potrebné vyriešiť tak, aby bol prístupový chodník min 2,5m od kmeňa existujúceho stromu.
- dláždená plocha (nástupište pri výlukách) pri zastávke Holubyho na západnej strane je umiestnená neprimerane blízko (1,1m) k existujúcim drevinám (čerešňa) a zároveň priamo zasahuje do existujúceho stromu (čerešňa) a do porastu krov – **naľko dotknutá parcela nie je vo vlastníctve mesta Košice, odporúčame** dláždenú plochu (nástupištia pri výlukách) upraviť, aby sa zachovali vzdialenosti od kmeňov stromov min. 2,5m, prípadne dláždené plochy premiestniť na vhodnejšie miesto.
- dláždená plocha (nástupište pri výlukách) pri zastávke Verejný cintorín na západnej strane je umiestnená do plochy zelene pričom vo vzdialenosti 8m je existujúca spevnená plocha dlhá cca 79m – predmetnú dláždenú plochu je potrebné presunúť južne na existujúci spevnený asfaltový povrch.
- navrhovaný prístupový chodník premiestneného prechodu pre chodcov pri zastávke Južná trieda č. 125 na východnej strane zasahuje do novej výsadby stromov z roku 2022 – navrhované premiestnenie prechodu pre chodcov a jeho prístupový chodník je potrebné ponechať na pôvodnom mieste.

- Navrhované inžinierske siete:

- **Všetky UČS:** navrhované inžinierske siete je potrebné realizovať v zmysle vyššie uvedených STN a arboristického štandardu a dodržať ochranné pásmo stromov, predovšetkým pri výkopových prácach. Podzemné vedenie navrhovaného verejného osvetlenia viesť medzi cestou a navrhovanými trakčnými / osvetľovacími stožiarimi. Riadené pretláčanie v blízkosti stromov realizovať v hĺbke s nižším výskytom kostrových / kotviacich koreňov – min. 1,2 m.

Pred realizáciou prác, prípadne zriadenia staveniska alebo ďalšieho záberu zelene, ktorý vznikne počas stavebných prác, **je realizátor stavby povinný určiť presnú výmeru zaujatia verejného priestranstva a následne oznámiť správcovi verejnej zelene (Správu mestskej zelene v Košiciach) termín, kedy dôjde k záberu zelene.**

ŽIADAME:

- Oznámiť Správe mestskej zelene v Košiciach presný termín začatia a ukončenia prác.
- Prizvať technika zelene k obhliadke stavby na odsúhlasenie.
- Pri realizácii prác v maximálnej miere chrániť okolitú zeleň, prípadné škody žiadame uhradiť.

dodržať normy STN:

- STN 83 7010 Ošetrovanie, udržiavanie a ochrana stromovej vegetácie (4.2.4. Hĺbenie výkopov „výkop vykonávať ručne a nesmie sa viesť bližšie ako 2,5 m od päty kmeňa, nesmú sa prerušiť korene hrubšie ako 3 cm“, 4.3 Poškodenie a ochrana kmeňa a kôry stromu “odebnením kmeňa do výšky 2m. Debnenie je smerom ku kmeňu oplášťované (doskové, fošňové je pripevnené na kmeň za pomoci dvoch plášťov, napr. z pneumatík). Korunu je potrebné chrániť vyviazaním konárov”),
- STN 83 7015 Technológia vegetačných úprav v krajine. Práca s pôdou,
- STN 83 7016 Technológia vegetačných úprav v krajine. Rastliny a ich výsadba,

dodržať arboristické štandardy:

- Výsadba stromov a krov (SPU v Nitre 11/2019, ISBN 978-80-552-2107-6),
- Rez stromov (SPU v Nitre 06/2015, ISBN 978-80-552-1364-4),
- Ochrana drevín pri stavebnej činnosti (SPU v Nitre 10.2018, ISBN 978-80-552-1896-0) kde:
 - „2.3 Chránený koreňový priestor stromov na voľnej ploche
 - 2.3.1 Chránený koreňový priestor stromu predstavuje kruhová plocha s polomerom rovnajúcim sa štvornásobku obvodu kmeňa vo výške 1,3 m nad povrchom, najmenej však 2,5 m (Obrázok 1).
 - 2.3.2 Pre všetky stromy s obvodom kmeňa menším ako 625 mm, alebo s priemerom do 198 mm je chránený koreňový priestor vymedzený ako kruhová plocha s polomerom 2,5 m.
 - 3.2 Všeobecné ochranné opatrenia v chránenom koreňovom priestore
 - 3.2.0.1 Akákoľvek činnosť v chránenom koreňovom priestore, vrátane ukladania materiálov, umiestnenia zariadení, vjazdu, státi a trasovania stavebných mechanizmov, výkopovej činnosti, navážky a podobne je zakázaná. Vo výnimočných prípadoch sa postupuje podľa bodov 3.2.1 až 3.2.3.“
- Neskladovať stavebný ani iný odpadový materiál na zeleni bez nášho súhlasu.
- V prípade, že počas stavby vznikne ďalší záber zelene (manipulačný priestor, uloženie materiálu a pod.), je realizátor stavby povinný určiť presnú výmeru zaujatia verejného priestranstva a následne požiadať správcu verejnej zelene (SMsZ) o vyjadrenie k záberu zelene.
- Pri realizovaní prác na zeleni, resp. dočasnom zabratí verejnej zelene mesta Košice, za podmienok nevyhnutnej miery a nevyhnutne potrebného času, si počínať s náležitou opatrnosťou a dbať vo zvýšenej miere na predchádzanie a zamedzovanie vzniku škôd na živote, zdraví, majetku – verejnej zeleni, drevinách, porastoch, prvkoch a pod., ktoré sú súčasťou verejnej zelene. V prípade spôsobenia škody na verejnej zeleni mesta Košice je investor prác povinný škody odstrániť na vlastné náklady, alebo nahradiť správcovi zelene spôsobenú škodu v plnom rozsahu.
- **Upravený terén odovzdať preberacím protokolom Správe mestskej zelene v Košiciach do 15 dní od ukončenia prác, t. j. kedy Vám končí Vaša povinnosť platiť daň za záber zelene.**
Preberací protokol o odovzdaní stavbou dotknutej zelene žiadame predložiť stavebnému úradu pri kolaudácii stavby.
- Po ukončení stavby predložiť porealizačné zameranie v digitálnej forme.
- Za kvalitu úpravy zelene ručí realizátor stavby po dobu 12 mesiacov odo dňa odovzdania vlastníkovi, resp. správcovi zelene.

- Činnosti na verejnej zelene, resp. dočasný záber verejnej zelene mesta Košice realizovať za podmienok stanovených v platnej právnej úprave (príslušných osobitných alebo všeobecných právnych predpisoch), platných STN, VZN mesta Košice č. 78 o čistote a o verejnom poriadku a iných všeobecne záväzných nariadeniach mesta Košice, vyjadreniach alebo stanoviskách dotknutých orgánov.
- Upozorňujeme na ustanovenie Zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov (stavebný zákon), z ktorého vyplýva povinnosť v zmysle § 86 údržba stavby a § 87 nevyhnutné úpravy.
- V prípade nedodržania platných predpisov, alebo porušenia nariadení mesta Košice znečistením územia, devastáciou zelene – Správa mestskej zelene v Košiciach v zmysle zákona č. 401/1990 Zb. o meste Košice v znení neskorších predpisov (§ 23 ods. 1, písm. a) kto poruší nariadenie mesta a písm. b) kto neudržiava čistotu a poriadok na užívanom pozemku alebo inej nehnuteľnosti a tým naruší vzhľad alebo prostredie mesta alebo ak znečistí verejné priestranstvo, alebo odkladá veci mimo vyhradených miest) dá podnet na uloženie pokuty v zmysle citovaného zákona.

Najneskôr 15 dní pred začatím stavebných prác ste povinní sa opätovne na nás obrátiť so žiadosťou o stanovisko.

SMsZ nemá námietky k predloženej dokumentácii pre potreby stavebného konania za predpokladu akceptovania a dodržania vyššie uvedených pripomienok.

Žiadame, aby toto naše stanovisko bolo prenesené do stavebného rozhodnutia.

S pozdravom

Ing. Marta Popříková
riaditeľka

